

Lahden vanhusneuvoston kannanotto sosiaali- ja terveysjärjestöjen valtionavustusten leikkaussuunnitelmista

Lahden kaupungin vanhusneuvosto huolestui hallituksen suunnittelemista leikkauksista, jotka kohdistuisivat vapaaehtoistoimintaa ja muuta tärkeää toimintaa tekeviin sosiaali- ja terveysjärjestöihin. Matalan kynnyksen sote-järjestöt tarjoavat lahtelaisille asukkaille esimerkiksi neuvontaa, tukea, vapaaehtoistoimintaa ja virkistystä. Järjestöt tuottavat palveluja kaikenikäisille lahtelaisille, myös vanhuksille. Vanhusten palvelujen tarve kasvaa koko ajan, koska ikäihmisiä on Suomessa jo yli miljoona.

Hallitusten tavoitteena on ollut jo vuosia toimintamalli, jossa jokainen vanhus asuu kotonaan mahdollisimman pitkään riippumatta ihmisen omasta toiveesta tai kunnosta. Tästä on seurannut, että kotona asuu paljon huonokuntoisia ja muistisairaita sekä yksinäisiä ihmisiä. Sote-järjestöille on myös siirretty paljon tehtäviä, jotka ennen kuuluivat terveydenhoidolle rahan puutteen vuoksi. Tämä niin kutsuttu kolmassektori tekee paljon ns. näkymätöntä ja toimintakykyä ylläpitävää välttämätöntä työtä, jota ilman emme tule pärjäämään.

Kotihoidon varassa olevat ikäihmiset saavat jonkinlaisen perushoidon, mutta eivät juuri muuta. Sote-järjestöt järjestävät mm. vapaaehtoistoimintaa, jonka tehtävänä tuoda vanhusten elämään normaalia kanssakäymistä muiden ihmisten kanssa sekä iloa ja virkistystä arkeen. Vapaaehtoiset käyvät muun muassa kodeissa ja hoivalaitoksissa tuomassa tapaamassa ikäihmisiä.

Täytyy ymmärtää, että vapaaehtoiset eivät voi toimia ilman järjestäytyneitä sote-järjestöjä. Vapaaehtoistoiminnan täytyy olla säänneltyä ja turvallista, jotta vanhukset ja omaiset voivat luottaa siihen, että vapaaehtoinen on luotettava ja toimintaan perehdytetty ihminen, jonka toimintaa seurataan. Vapaaehtoinen saa toiminnasta iloa ja sisältöä elämään, mutta vapaaehtoistoimintaa koordinoivat järjestöt tarvitsevat rahaa toimintaansa organisoimiseen.

Sote-järjestöt toimivat usein avustuksilla, joista tehdään aina tarkat tuloksellisuus- ja talousselvitykset avustuksia myöntäneille tahoille. Järjestöjen rahankäyttöä ja toiminnan vaikuttavuutta siis seurataan tarkasti.

Lahden kaupungin vanhusneuvosto pitää sotejärjestöjen toiminnan tukemista välttämättömänä niin valtion avustuksin kuin myös Lahden kaupungin tukemana.

Lahdessa 16.9.2025

Lahden kaupungin vanhusneuvosto

Jakelu

Tiedoksi